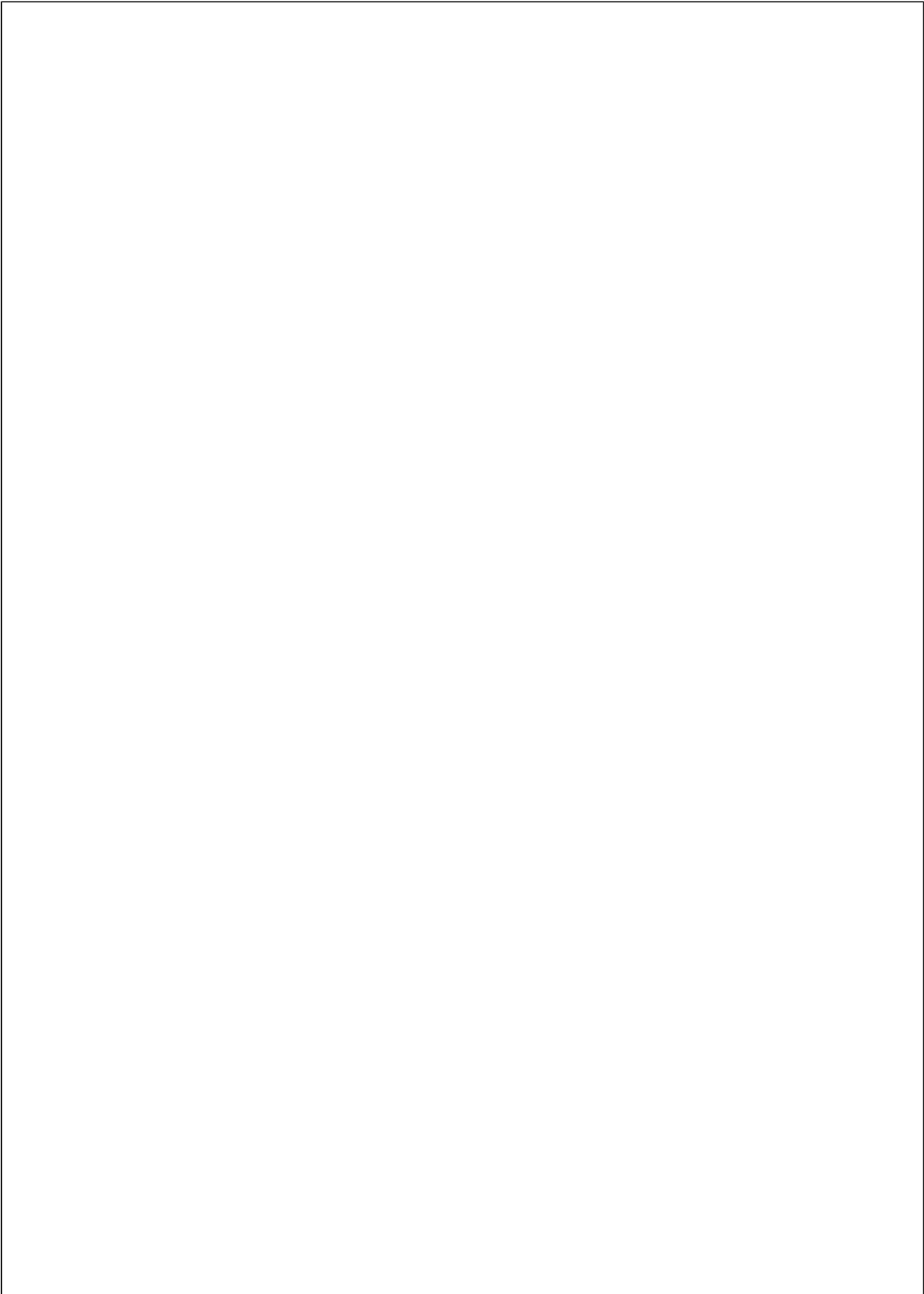

Instytut Pamięci Narodowej

[https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/204573,W-Kazimierzy-Wielkiej-odslonieto-tablice-Leona-Lubienskigo.ht](https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/204573,W-Kazimierzy-Wielkiej-odslonieto-tablice-Leona-Lubienskigo.html)
ml
27.02.2026, 14:05

W Kazimierzy Wielkiej odsłonięto tablicę Leona Łubieńskiego

11 sierpnia 2024 r. w Kazimierzy Wielkiej (woj. świętokrzyskie) odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej Leona Łubieńskiego (1861-1944), sfinansowanej przez Oddział IPN w Krakowie.

11.08.2024

Wydarzenie rozpoczęła msza święta w kościele Podwyższenia Krzyża Świętego, której przewodniczył ojciec redemptorysta z Warszawy ks. prof. Paweł Mazanka, popularyzator życia Sługi Bożego ojca Bernarda Łubieńskiego. Następnie uczestnicy uroczystości przeszli pod bramę główną Parku Miejskiego im. Rodu Łubieńskich. Tam odśpiewano hymn państwowy, a burmistrz Kazimierzy Wielkiej Adam Bodzioch przywitał przybyłych.

Po odsłonięciu i poświęceniu tablicy delegacje złożyły kwiaty i zapaliły znicze. Na zakończenie Kazimierski Ośrodek Kultury przygotował występ artystyczny. Wśród zgromadzonych byli reprezentanci rodziny Łubieńskich. W ich imieniu głos zabrała i odsłoniła tablicę Teresa Brykczyńska.

Oddział IPN w Krakowie reprezentował zastępca dyrektora dr Michał Wenklar. W swoim wystąpieniu podkreślił fakt, że życie Leona Łubieńskiego, łączyło w sobie elementy wielkiej polityki i najważniejszych wydarzeń w historii Polski oraz elementy historii lokalnej, którą tworzył m.in. na ziemi kazimierskiej. Dr Wenklar wskazał również, że Łubieński był reprezentantem pokolenia, które cieszyło się z odzyskania niepodległości, ale także było świadkiem dramatu narodu, który po 20 latach wolności znów znalazł się w niewoli. Łubieński był wśród tych, którzy tę ponowną niewolę przypłacili życiem.

Uroczystość uświetnili żołnierze z Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych w Kielcach oraz Orkiestra Dęta Floriana z Kościelca.

Leon Kazimierz Marian hr. Łubieński

Leon Kazimierz hr. Łubieński urodził się 15 marca 1861 r. w Kazimierzy Wielkiej jako najstarszy syn Franciszka Łubieńskiego oraz Anny Marii z książąt Lubomirskich. W 1877 r. otrzymał od ojca ordynację kazimierską.

Studia wyższe ukończył na politechnice w Grazu w Austrii. W 1899 r. zaangażował się w utworzenie Towarzystwa Rolniczego Kieleckiego. Działal również aktywnie na polu społeczno-politycznym na terenach Kresów Wschodnich, gdzie posiadał majątek odziedziczony po matce na terenie guberni mohylewskiej. Od 1903 r. należał do Rady Towarzystwa Rolniczego Mińskiego. Z jego ramienia w 1905 r. wziął udział w wyjeździe delegacji do Petersburga, której członkowie postulowali upowszechnienie oświaty, swobodę nauczania w języku polskim oraz wolność zgromadzeń i wolność słowa w prasie.

W 1907 r. Leon Łubieński został wybrany do II Dumy Państwowej. Był wówczas jedynym Polakiem wybranym z guberni mohylewskiej do parlamentu rosyjskiego.

W czasie I wojny światowej przebywał w swoim majątku na wschodzie. Organizował służbę sanitarną oraz system oświaty dla uchodźców polskich w Rosji. Po zniesieniu caratu został członkiem Mohylewskiego Głównego Komitetu Polskiego. Był inicjatorem odezwy tej instytucji, w której postulowano przyłączenie ziemi mohylewskiej do przyszłej, odrodzonej Rzeczypospolitej.

Po przejęciu władzy przez bolszewików, zagrożony aresztowaniem, opuścił Rosję. Dotarł na tereny opanowane przez Niemców. Został uwięziony w Baranowiczach, gdzie spędził kilka miesięcy. Po odzyskaniu wolności, latem 1918 r., wznowił działalność polityczną. Był współautorem memoriału Rady Kresowej do Rady Regencyjnej z października 1918 r., w którym wystosowano apel o obronę Kresów Wschodnich po ewakuacji wojsk niemieckich.

Od grudnia 1918 r. do lutego 1919 r. Łubieński był delegatem ziemiaństwa kresowego w Komitecie Narodowym Polskim w Paryżu. Od lutego 1919 r. jako członek Komitetu Narodowego Polskiego uczestniczył w pracach polskiej delegacji na obradach konferencji pokojowej w Paryżu. Po zakończeniu konferencji pełnił funkcję honorowego attaché poselstwa RP w Paryżu. W 1922 r. brał udział w konferencji międzynarodowej w Genui.

Po powrocie do kraju osiadł w posiadłościach w Kazimierzy Wielkiej. Niemal od razu włączył się w kształtowanie życia politycznego i społecznego regionu. Został członkiem Rady Towarzystwa Rolniczego Pińczowskiego. W 1922 r. został wybrany do Senatu RP jako kandydat z województwa nowogródzkiego. Od 1924 r. był członkiem zarządu Związku Ziemiań. W 1925 r. wszedł do Rady Naczelnej Stronnictwa Chrześcijańsko-Narodowego. W 1928 r. został ponownie wybrany na senatora, jako kandydat z woj. kieleckiego. Był współzałożycielem Towarzystwa dla Handlu, Produkcji i Selekcji Nasion „Agricola” S.A. w Kazimierzy Wielkiej. Posiadał spore udziały w akcjach cukrowni „Łubna”.

W czasie II wojny światowej mieszkał w Warszawie. W okupowanej stolicy przebywał także po wybuchu powstania warszawskiego. Mając już wówczas ponad 80 lat, był schorowany i poruszał się na wózku inwalidzkim. Z relacji świadków wynika, że 8 sierpnia 1944 r. został wyprowadzony z mieszkania przy ul. Filtrowej na Ochocie. Przetransportowano go na teren targu na Zieleniaku. Dzień później, 9 sierpnia, został tam zamordowany przez członków oddziałów pacyfikujących powstanie, prawdopodobnie z kolaborującej z Niemcami Rosyjskiej Wyzwoleńczej Armii Ludowej (RONA). Nie wiadomo, gdzie został pochowany.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Kraków

Kraków

Upamiętnienie